

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-07240 /2014-ERU

V Praze, dne 6. srpna 2014

Č. j.: 07240-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-07240/2014-ERU s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písmeno e) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

- I. Obviněný z přestupku, [REDAKCE], se tím, že jako zákazník v rozporu s ust. § 62 odst. 2 písmeno f) energetického zákona neudržoval v období minimálně od 24. září 2012 do 25. února 2014 hlavní uzávěr plynu odběrného plynového zařízení domu na adrese [REDAKCE], v takovém stavu, aby se nestal příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a po zjištění závady dne 24. září 2014, jímž byl netěsnící hlavní uzávěr plynu, tuto závadu bez zbytečného odkladu neodstranil, čímž se **dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písmeno e) energetického zákona.**
- II. Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku, [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písmeno e) energetického zákona **ukládá pokuta ve výši 4 000 Kč** (slovy: čtyři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet

Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001 / 0710, variabilní symbol 09614.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 18. listopadu 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění účinném do 31. prosince 2013, kontrolu, zda v případě odběrného místa v ulici [REDAKCE], kde byl zjištěn únik plynu na odběrném plynovém zařízení, nebyla porušena povinnost stanovená v ustanovení § 62 odst. 2 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), podle něhož je zákazník povinen udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit.

Kontrola byla provedena na základě pověření správního orgánu č. j. [REDAKCE] ze dne 31. října 2013 vydaného podle ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění účinném do 31. prosince 2013. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 5. května 2014 Protokol č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), přičemž i ostatní skutečnosti byly dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Obviněný z přestupku dne 17. března 1993 podal žádost o připojení svého odběrného místa na adrese [REDAKCE], k distribuční soustavě k odběru plynu právnímu předchůdci současného provozovatele distribuční soustavy společnosti Pražská plynárenská Distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s.

Dne 24. září 2012 při provádění inspekční činnosti zjistila společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., únik plynu na hlavním uzávěru plynu pro odběrné místo na adrese [REDACTED]. Předmětný hlavní uzávěr plynu se nachází pod úrovní terénu v chodníku před domem [REDACTED]. O zjištěném úniku plynu byl společností Pražská plynárenská Servis distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., sepsán Protokol o proměření podzemního úniku plynu, číslo protokolu [REDACTED], jehož součástí je i zakres úniku včetně vyznačení a zaměření sond a míst provádění všech měření. V uvedeném Protokolu o proměření podzemního úniku plynu je zjištěný únik kvalifikován jako únik třídy C.

O zjištěném úniku plynu společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., písemně informovala vlastníky domu na adrese [REDACTED], ke kterému patří příslušné odběrné plynové zařízení, jehož součástí je uvedený hlavní uzávěr plynu, dne 27. září 2012. Obviněnému z přestupku a [REDACTED], vlastníků domu na adrese [REDACTED], byla tato informace doručena dne 3. října 2012 a dne 8. října 2012. Obviněný z přestupku je zároveň zákazníkem v uvedeném odběrném místě.

Obviněný z přestupku byl ve výše uvedeném dopise informován o skutečnosti, že na jeho odběrném plynovém zařízení na adrese [REDACTED], konkrétně na hlavním uzávěru plynu, byla dne 24. září 2012 zjištěna závada, v jejímž důsledku dochází k úniku plynu. Zároveň byl informován o skutečnosti, že lhůta pro odstranění zjištěného úniku plynu třídy C je dle technického předpisu v plynárenství 12 měsíců od data jeho zjištění, a byl upozorněn na povinnost stanovenou energetickým zákonem zajišťovat opravy a údržbu odběrného plynového zařízení.

Společnost Pražská plynárenská Distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., dále kontaktovala obviněného z přestupku a [REDACTED] formou dopisů, které jim byly doručeny dne 30. ledna 2013 a 5. února 2013. V uvedených dopisech obviněného z přestupku a [REDACTED] mj. informuje o zjištěném pokračujícím úniku plynu, o skutečnosti, že hlavní uzávěr plynu je majetkem vlastníka nemovitosti, který za něj zodpovídá, a upozorňuje, že nebude-li závada odstraněna do 31. března 2013, oznámí to orgánům státní správy.

Vzhledem ke skutečnosti, že náprava nebyla provedena, kontaktovala dne 20. května 2013 společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., obviněného z přestupku formou e-mailu, ve kterém ho opětovně upozornila na zjištěný únik plynu, na jeho povinnost zajistit opravu vadného uzávěru a nabídla mu možnost opravy.

Společnost Pražská plynárenská Distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., opětovně upozornila obviněného z přestupku a [REDACTED]

dne 4. června 2013 na zjištěný únik plynu, a jako vlastníky uzávěru plynu je vyzvala k urychlenému odstranění závady.

Z Protokolu o proměření podzemního úniku plynu, číslo protokolu [REDAKCE], vyplývá, že společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., opakovaně prováděla měření koncentrace plynu, přičemž z naměřených hodnot je zřejmé, že minimálně v období od 24. září 2012 do 25. února 2014 docházelo k úniku zemního plynu z hlavního uzávěru plynu, který je součástí odběrného plynového zařízení pro odběrné místo na adrese [REDAKCE], a že zákazník, kterým je obviněný z přestupku, zjištěnou závadu na hlavním uzávěru plynu neodstranil ani k datu 25. února 2014, tj. 17 měsíců od zjištění úniku plynu, neboť měření provedená dne 27. listopadu 2013, 24. ledna 2014 a 25. února 2014 vždy zjistila únik plynu.

Obviněný z přestupku, jako zákazník v odběrném místě na adrese [REDAKCE], byl opakovaně informován o závadě zjištěné na odběrném plynovém zařízení, jehož prostřednictvím odebírá plyn, přičemž s ohledem na třídu úniku byla lhůta pro odstranění tohoto úniku stanovena do 12 měsíců ode dne zjištění. V průběhu provedené kontroly bylo zjištěno, že obviněný z přestupku závadu zjištěnou na odběrném plynovém zařízení neodstranil, resp. nedoložil, že by závada na uvedeném odběrném plynovém zařízení byla odstraněna.

O výsledku kontroly byl dne 5. května 2014 pořízen Protokol č. [REDAKCE], se kterým byl obviněný z přestupku prokazatelně seznámen dne 27. května 2014. Proti Protokolu č. [REDAKCE] nevznesl obviněný z přestupku žádné námítky.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Jak vyplývá ze spisového materiálu, obviněný z přestupku se dopustil spáchání posuzovaného přestupku nedbalostí. Vzhledem k tomu, že jedním ze znaků přestupku jako takového je pouhé zaviněné jednání obviněného, nemá správní orgán za potřebné dále

rozebírat, zda jednání obviněného z přestupku naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti, neboť postačí, že je prvek zavinění přítomen.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně.

Tím, že obviněný z přestupku bez zbytečného odkladu neodstranil zjištěnou závadu na hlavním uzávěru plynu odběrného plynového zařízení svého domu, ohrozil zájem společnosti na bezpečném provozu plynového zařízení a současně zájem společnosti na ochraně života, zdraví a majetku osob.

Podle ust. § 90 odst. 1 písmeno e) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností stanovených v ust. § 28 odst. 2 písm. a) až f), h), j), k) nebo v ust. § 28 odst. 5 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 62 odst. 2 písm. b) až i) nebo v ust. § 62 odst. 4,

Z ust. § 62 odst. 2 energetického zákona vyplývají povinnosti uložené zákazníkovi, přičemž pod písmenem f) je definována povinnost udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit.

Ust. § 2 odst. 2 písmeno b) bod 26. energetického zákona definuje zákazníka ve vazbě na fakticitu odběru, bez ohledu na osobu vlastníka odběrného plynového zařízení, proto otázka vlastnictví odběrného plynového zařízení, nadnesená obviněným z přestupku v kontrolním řízení jako obrana, není v tomto řízení vůbec zkoumána. Otázka vlastnictví odběrného plynového zařízení může mít vliv na případné soukromoprávní nároky obviněného z přestupku vůči třetím osobám, ale v přestupkovém řízení není relevantní.

Naproti tomu má Úřad za prokázané, že obviněný z přestupku je zákazníkem ve smyslu ust. § 2 odst. 2 písmeno b) bod 26. energetického zákona, neboť dne 17. března 1993 podal žádost o připojení svého odběrného místa na adrese [REDAKCE], k distribuční soustavě k odběru plynu právnímu předchůdci současného provozovatele distribuční soustavy společnosti Pražská plynárenská Distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s. Přihláška k odběru plynu byla ekvivalentem dnes užívané smlouvy o připojení zařízení k distribuční soustavě a zároveň i smlouvy o dodávce plynu.

Kontrola prokázala, že správce plynárenské sítě zjistil dne 24. září 2012 únik plynu na hlavním uzávěru plynu pro odběrné místo na adrese [REDAKCE], o tomto úniku informoval obviněného z přestupku a určil mu lhůtu 12 měsíců na nápravu. Další měření provedená ve dnech 27. listopadu 2013, 24. ledna 2014 a 25. února 2014, však ukázala, že k opravě hlavního uzávěru plynu nedošlo.

Úřad má za prokázané, že se obviněný z přestupku dopustil přestupku uvedeného v ust. § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona, a přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích lze uložit pokutu do 1 000 Kč, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší.

Úprava zákona o přestupcích se však použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písmeno e) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 3 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání přestupku, jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl přestupek spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Způsob spáchání přestupku vyplývá z vymezení samotného skutku. Správní orgán přitom podotýká, že obviněný z přestupku ani přes opakované výzvy správce sítě nezajistil opravu odběrného plynového zařízení. V případě posuzovaného jednání se přitom jedná o trvajícím přestupek, kdy deliktní stav trval nejméně od 24. září 2012 (zjištění úniku plynu) a trval nejméně do 25. února 2014, kdy byl správcem sítě na základě měření opět zjištěn únik plynu.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že obviněný z přestupku není evidován v rámci žádného jiného správního ani příkazního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné

působnosti Úřadu. Lze tak říct, že obviněný z přestupku porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Obviněný z přestupku má za to, že není odpovědný za opravu odběrného plynového zařízení, neboť tvrdí, že není jeho majitelem. Na základě tohoto přesvědčení nevyvinul žádnou snahu o nápravu vadného stavu. Z pohledu zavinění obviněný z přestupku vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem a že je odpovědný za opravu vadného odběrného plynového zařízení.

Z pohledu závažnosti přestupku správní orgán vycházel z posouzení správce sítě, který úniku plynu přiznal závažnost stupně C a požadoval opravu v horizontu 1 roku. Z těchto údajů usuzuje správní orgán, že závažnost úniku plynu, jakožto následek neopravení odběrného plynového zařízení, je relativně malá. Avšak délku doby, po kterou nedošlo k nápravě, a celkový postoj obviněného z přestupku k celé záležitosti hodnotí správní orgán negativně a přihlédl k tomu při stanovení výše sankce jakožto k přitěžující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 4 000 Kč, tedy v symbolické výši, nelze v případě správního trestání fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na obviněného z přestupku likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí obviněnému z přestupku, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. Po zvážení všech okolností byla výše sankce stanovena na částku 4 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor k Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v podle § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly